

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

V
P. n. Studijska
MariborUredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Silno oboroževanje Anglije

Anglija bo zgradila v prihodnjih petih letih 70 novih križark in več drugih ladij, povečala svoje letalstvo in pripravila nova oporišča ter modernizirala stara - Velika koncentracija čet v Egiptu

LONDON, 18. januarja. Ministrski odbor za narodno obrambo je imel včeraj tekom tega tedna četrti sejo. Poleg ministra za vojsko, ministra za mornarico in ministra za letalstvo, so prisostvovali tudi še generalnega štaba letalstva lord Mear, državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Vansittart in še admiralite. Odbor se je bavil z vprašanjem narodne obrambe. Politični krogi naglašajo, da se doslej v vsej zgodovini Anglije seje tega odbora še niso vršile tako pogosto, kakor sedaj in da je zaradi tega treba pričakovati izvedbo velikega načrta za oborožitev Anglije. S tem v zvezi poročajo angleški listi, da se pripravljajo gradnja 70 novih križark, ki morajo biti zgrajene že v teku prihodnjih 5 let, pripravljajo pa se tudi nadaljnja gradnja letal; katerih ima Anglija že sedaj preko 5.200. »Morning Post« razpravlja v tej zvezi o sedanjem stanju angleške oborožitve in pravi, da je slabo in nezadostno. Zlasti angleška mornarica ni več tako močna, kakor bi morala biti. Neodločnost angleške zunanje politike v zadnjem času stoji v očiti zvezi z nezadostnostjo angleške vojne mornarice. Zaradi

ttega se pričakuje, da se bo takoj pričel izvajati načrt nove oborožitve.

LONDON, 18. januarja. Načrti za povečanje angleške oborožitve vzbujajo največje zanimanje angleškega tiska in so potisnili v ozadje celo razpravljanje o italijansko-abisinski vojni ter o petrolejskih sankcijah. Za izvedbo novega načrta bo treba mnogo milijonov funtov sterlingov naknadnih kreditov. Pričakuje se, da bo vlada o potrebi večje oborožitve izdala v kratkem novo »Belo knjigo«, v kateri bo objasnila svoje stališče. »Morning Post« opozarja na razvoj dogodkov v Sredozemlju ter na Daljnem vzhodu, kakor tudi na evropski celini ter naglašajo, da zahteva vse to povečanje angleškega obrambnega sistema. Po poročilih tiska bo novi program oboroževanja obsegal: 1. Veliko moderniziranje in mehaniziranje stalnega kadra in njega znatno povečanje; 2. veliko povečanje letalskih sil; 3. 5-letni naknadni program za mornarico, ki dobi 70 novih križark in celo vrsto drugih ladij; 4. izenačiti se morajo in stopiti v ožje sodelovanje vse bojne sile velikobritanskega imperija pod vodstvom državnega odbora za narodno

obrambo; 5. končno se pa morajo modernizirati in na novih strateških načelih zgraditi razna oporišča, mornarice in letalstva, kakor Malta, Singapoore itd.

KAHIRA, 18. januarja. Po zanesljivih podatkih je Anglija zbrala doslej v Egiptu preko 75.000 vojakov raznih vrst orožja. Prištetni pa moramo še mornarske čete, tako, da ima Anglija sedaj v Egiptu v celoti okoli 100.000 mož. Sedaj se izkrcuje v Aleksandriji še nova brigada. V egiptskih krogih se zatrjuje, da je ta koncentracija angleške vojske v Egiptu odredjena zato, da izsilji od Egipta sklenitev vojaškega pakta. Ker bi egiptski nacionalisti mogli polzkušiti po volitvah urediti svoje načrte o popolni neodvisnosti Egipta in odpovedi vojaškega pakta z Anglijo, se Anglija za vsak primer pripravlja, ker brez vojaškega pakta Anglija nikoli ne bo pristala na popolno neodvisnost Egipta. Drugod se pa naglašajo, da je to zbiranje angleških čet v Egiptu le v zvezi s splošnim mednarodnim položajem, ki je nastal zaradi italijansko-abisinske vojne in italijanskih groženj.

ARLETTA STAVINSKA OPROŠČENA.
PARIZ, 18. januarja. Včeraj se je zaključil tu prvi del procesa v aferi Stavisky z oprostitvijo njegove žene Arlette in 10 soobtožencev.

Na tacišu domače politike

Minister Janković in hrvatsko vprašanje. Minister Djuro Janković, ki velja za nekakega ideologa JRZ, je dejal na shodu v Čupriji med drugim o hrvatskem vprašanju to-le: Politika državljanske ravnopravnosti mora postati eno izmed načel notranje politike, ki je glede na Hrvate najvažnejša. Čeprav bratje Srbi kot celota nikoli niso bili mnjenja, da je treba Hrvatim pokazati posebne predprave, žal pa ni pretirano, če ugotavljam, da so se našli med Srbi poedinci, ki so hoteli s svojim ravnanjem pogostokrat pokazati Hrvatim, da so državljani druge vrste. Vse kaže, da se je iz takšnih pojavov rodilo tako zvano hrvatsko vprašanje, ki o njem pogostokrat slišite. Ne vidim boljše rešitve tega vprašanja — s to rešitvijo razumem nezadovoljstvo bratov Hrvatov z raznim vprašanji našega socialnega in javnega življenja, — ne vidim boljše rešitve, pravim, kakor v tem, da se nam posreči Hrvatce docela prepričati, da smo mi za politiko popolne bratske ravnopravnosti. Tedaj bo, bratje, hrvatsko vprašanje prenehalo. V rešitev tega vprašanja pa moramo, bratje, vložiti vso svojo iskrenost, kajti politika prevare ne more roditi sadov. Saj nam ne more biti do tega, da bi drug drugega varali, kajti če to storimo, bomo varali same sebe. Edina pot, ki vodi do uspeha, je pot resnice. Resnica, bratje, vedno zmaguje! Če hočemo biti iskreni, bratje, potem moramo priznati, da niso Hrvati nevarni za državo, pač pa razne politične ideologije.

Konferenca pri dr. Mačku. V sredo se je sestalo v stanovanju dr. Mačka v Zagrebu vodstvo SOK na konferenco. Udeležili so se je poleg Vlada Mačka prof. Telašič, Večeslav Vilder, Srdjan Budisavljevič in Sava Kosanovič. Na tem sestanku so voditelji opozicije obravnavali vprašanja odnosov in tesnega sodelovanja med njimi in srbijanskim delom združene opozicije po referatu, ki ga je imel na seji Srdjan Budisavljevič, ki se je pred nekaj dnevi mudil v Beogradu, kjer je z Davidovičem in drugimi prvaki demokratske in zemljoradniške stranke razpravljali o tem vprašanju. Poleg tega so se voditelji KDK koalicije razgovarjali tudi o splošni politični situaciji in določili program za razgovore, ki se bodo vršili koncem tega meseca v Zagrebu, kamor bodo prispeli zastopniki Ljube Davidoviča in Joce Jovanoviča.

Slovenska fronta. Mačkovski poslanec dr. Dobovišek piše v »Ljudski pravici«, da hoče to gibanje »samostojno slovensko fronto, ki naj bo najširše slovensko-kmečko-delavsko gibanje za pravice in svobodo slovenskega malega človeka in slovenskih narodnih dobrin. Mi hočemo, da se slovensko vprašanje, ki obstoja poleg hrvaškega vprašanja, istočasno razčisti.« V nedeljo pa je, kakor smo na tem mestu že poročali, sklical medmurski mačkovski voditelj, odvetnik dr. Ante Odić v Čakovcu mačkovce iz Prlekije in Prekmurja in nastopil kot nekakšen »guverner« tega slovenskega ozemlja, katero smatrajo v Zagrebu za nekakšno »hrvaško interesno sfero«. Čudna je torej ta »samostojna slovenska fronta«, ki stoji pod vrhovno komando Zagreba, ki deli slovensko obmejno ozemlje v »hrvaško interesno sfero«.

Pred Makalo in Aksumom

Na južnem bojišču je postal z italijansko zmago položaj Abesincev nevaren

LONDON, 18. januarja. Reuter poroča z abesinske fronte, da je Makala zares obkoljena in jo Abesinci sedaj oblegajo čisto po pravilih strategije. Italijani vzdržujejo z obleganom Makalo zvezo samo še z letali, s katerimi dobavljajo tamkajšnji posadki najnujnejša živila in municijo. V Makali so sedaj samo askarske čete, dočim so se bele italijanske čete iz mesta že prej umaknile. Istočasno so prešli Abesinci v nov napad severozahodno od Aksuma in se bijejo trenutno za to mesto srđiti boji, katerih izid za enkrat še ni znan. Abesinci pričakujejo, da se bo Makala morala vdati zaradi pomanjkanja živil in municije, dočim bodo Aksum zavzeli z napadom z boka.

DŽIBUTI, 18. januarja. O veliki bitki na južni abesinski fronti se izve z italijanske strani, da je bila ta bitka največja in najbolj krvava od začetka vojne do sedaj. Vojska rasa Deste, ki šteje okoli 60 tisoč mož, je bila po silnem italijanskem pritisku vržena iz svojih polo-

žajev in se sedaj bori z Italijani, da si zagotovi reden umik, puščajoč za seboj na bojišču sto in sto mrtvih in ranjenih. Ras Desta je napadel Italijane, da bi preko Dola znova udril v italijansko Somalijo, toda Italijani so zbrali na tem odseku tako močne čete s takim številom tankov in letal, da so lahko prešli v uspešno protiofenzivo. S to zmago so Italijani odstranili stalno nevarnost, ki jim je pretela na jugozahodu in branila, da bi mogla znova poizkusiti ofenzivo v smeri proti Sasabani in Dagaburju ter s tem dalje proti Džidžigi in Hararju. Pričakuje se zaradi tega v Ogadnu pričetek nove italijanske ofenzive z omenjenim ciljem. V Adis Abebi tajijo sicer neuspeh rasa Deste, vendar je gotovo, da je ras Desta odstavljen in zamenjan z drugim vojskovodjem. Obenem je abesinska vlada odposlala na jug nove močne čete, da preprečijo nadaljnje prodiranje Italijanov proti severu. Tudi v Ogadnu se vrše na abesinski strani mrzlične priprave za odbitje nove italijanske ofenzive.

tudi vse finančne težkoče. Italija bo dobila bitko, na gospodarskem in finančnem področju proti 52 državam in bo na ta način dokazala vsemu svetu svojo moč.

Schuschniggov obisk

PRAGA, 18. januarja. Avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg je obiskal včeraj v spremstvu avstrijskega poslanika dr. Mareka praškega nadškofa in kardinala dr. Kašparja, nato pa je bil v avdienci pri predsedniku dr. Benešu ter ostal pri njem na obedu, pri katerem so se zbrali tudi predsednik vlade dr. Hodža, kancelar dr. Šamal in drugi državniški ter diplomati. Češki listi razpravljajo dalje

obširno o tem obisku in pravijo, da je namenjen predvsem gospodarski ureditvi sodelovanja med Avstrijo in Češkoslovaško, odnosno malo antanto.

KRALJ JURIJ V. BOLAN.

LONDON, 18. januarja. Kralj Jurij V. je zbolel na bronhijalnem katarju, ki pa je postal kompleiran radi oslabelosti srca. Bolniku so morali dovesti kisik v pljuča. Kraljevska rodbina je zbrana ob njegovi bolniški postelji. Javnost s skrbjo spremlja dogodke v sandringhamski palači.

HERRIOT IN LAVAL.

PARIZ, 18. januarja. Pričakuje se, da bo Herriot izstopil iz vlade, ker je nezadovoljen z nediscipliniranostjo poslancev radikalno-socialistične stranke. Prvotno se je zadrževalo, da bo zaradi tega izstopa prisiljena demisionirati celokupna Lavalova vlada, sedaj pa se izjavlja, da se bo izvedla kvečjemu le rekonstrukcija.

GOSPODARSKI SVET BALKANSKE ZVEZE.

BUKAREŠTA, 18. januarja. Včeraj se je pričelo tu zasedanje gospodarskega sveta balkanske zveze pod predsedstvom romunskega državnega podtajnika Savla Radulesca.

POMORSKE VAJE.

RIM, 18. januarja. Italijanski listi poročajo, da se bodo pričeli v začetku februarja veliki pomorski manevri angleške mornarice, pri kateri bodo sodelovale tudi vojne mornarice vseh balkanskih in maloazijskih držav.

HAUPTMAN SE IZMAŽE?

WASHINGTON, 18. januarja. Justifikacija znanega Hauptmana, ki je bil obsojen na smrt zaradi ugrabitve Lindberghovega sina, je za več mesecev odgodena. Zdi se, da se je sodišču posrečilo dognati nove važne momente v tej zadevi in bo proces obnovljen. Razni znaki kažejo, da je Hauptman vendarle nedolžen.

Samozavest Italije

RIM, 18. januarja. »Giornale d'Italia« ugotavlja v uvodniku, da stopa Italija v tretji mesec gospodarskega obleganja, da je pa pri tem krepkejša in urejenejša, kakor kdajkoli. Sankcionisti se poslužujejo vseh sredstev, da bi zadali fašizmu smrtni udarec. Pozabljajo pa pri tem, da je današnja Italija gospodarsko močna, ker dirigira vse gospodarstvo korporativni režim, ki omogoča prebiti vse težkoče. V harmoniji sodelujejo poljedelstvo, industrija, trgovina in banke. Brez tega sodelovanja bi Italija res mogla podleči. Kakor doslej bo ostala Italija trdna tudi poslej in bo premagala

Domači problemi

Emigrantske misli in zborovanja

Za popolno nestranskarstvo in nadstranskarstvo emigrantskih društev

Zadnje čase narašča zanimanje za emigrantska vprašanja. V zvezi s tem vprašanjem je vojna v Afriki, zaradi katere polnijo emigrantske vrste novi ubežniki, ki niso hoteli polagati svoja življenja na oltar vojne.

V splošnem se opaža med emigranti velika brezbriznost in pasivnost do onih idealov, zaradi katerih so morali zapustiti svoj dom in zemljo. V tem prednjačijo posebno intelektualci, ki imajo dobro priskrbljene službe in mirno in gotovo bodočnost. Mladina, predvsem delavci, obrtniki in uradniki se oklepajo emigrantskih organizacij in društev ter iščejo v njih idej in smernic za svoje delo. Ti so tudi najaktivnejši člani in najpožrtvovalnejši delavci, brez katerih bi naša društva tavalala v brezdelju in nemoč.

Toda namen emigrantskega društva ni ta, da ostane »proletarsko«, tudi ne strankarsko ali buržujsko. To so enostranski heteronoumi cilji ad usum delphini, ki odkrivajo egoizem in samohubje takozvanih zmernih emigrantov. Ta zmernost pa tiči v tem, da nima ne srca ne duše ne idej in ne globljega cilja, kot je lastni ljubljani ego. Ta zmernost je mlačnost in ostarelost, ki ima najlepši vzor v sterilnosti.

Poleg tega se opaža že dolgo časa neka posebna manija za karteliranje in monopoliziranje emigrantske misli. V to se čutijo poklicani predvsem oni, ki jim postojata društvo in emigracija sploh sredstvo in ne cilj. Seveda je veliko tudi takih mož, ki res živijo za emigracijo in

iz nje. To so navadno oni, ki najmanj govorijo o sebi in največ naredijo za druge.

Emigracija in vse njene organizacije in društva se niso pojavile iz strankarstva in zato ne morejo služiti strankarstvu, temveč nosijo cilj v sebi, živijo iz sebe in za sebe. Spoštujejo vsa osebnostna in svetovna naziranja, ki soglašajo v tem, da hočejo posvetiti vse svoje moči in prizadevanja izključno le emigrantski misli in njenim ciljem. V tem je temelj in primerni princip politične neoporečnosti in delovanja, je tudi vrhovni etični razlog dejanske upravičenosti in obstoja naših društev. V skladu s tem je tudi trditev: da so in morejo ostati emigrantska društva samostojna in svobodna, da lahko uspešno delujejo in vzgajajo mladino za naloge in dolžnosti največje požrtvovalnosti in mladostnega elana, ki nas čakajo v doledni bodočnosti.

Če postane emigrantsko društvo podrejeno poljudni ideji ali svetovnemu nazoru, ki živi izven njega, potem konča v tem trenutku njegova samostojnost in začne heteronouma vzgoja predoločenih ciljev; društvo samo pa zgubi svoj pravi bistveni smoter, ter postane slepa igračka izven njega delujočih sil, sredstvo idejnega monopola in kartelov strankarskih bojov in mogotcev.

Društvo »Nanos« se je postavilo odločno na stališče strogega nadstranskarstva in nujno potrebne autonomije. Upamo, da bo pri tem tudi ostalo, kar je na svečan in jasn način obljubilo svojemu članstvu na občnem zboru. L. B.

Proti monopolizaciji šolskih knjig

Uvedba nove plebiscitarne akcije — Zakaj je vsa naša javnost proti monopolizaciji

V Ljubljani se je te dni ustanovil odbor akcije proti monopolizaciji šolskih knjig, v katerega so delegirale vse najuglednejše kulturne, gospodarske in druge organizacije ter ustanove svoje predstavnik. Na dosedanjih sejah tega odbora je bilo med drugim sklenjeno sestaviti tudi spomenico, katero bodo podpisale vse slovenske organizacije, korporacije, ustanove, društva, kakor tudi vse mestne, trške in vaške občine. Ta spomenica bo kot izraz odločne volje vse naše javnosti odposlana na merodajna mesta v Beograd.

Dosedanje delo proti monopolizaciji šolskih knjig je tako pokazalo, da med nami ni v tem oziru nobene razlike. Proti monopolizaciji je vsa Slovenija. Odpor se je pojavil med tem tudi drugod po državi, dasi nobena banovina z monopolizacijo ne bi bila tako težko prizadeta, kakor dravska. Pri nas ne gre le za to, da se knjige v državni monopolizaciji ne poslabšajo po vsebini in obliki, marveč tudi za naša slovenska vprašanja in naš jezik. Po določenih razpisih o monopolizaciji se namreč uvajajo za vso državo za vse šole enotne in enake učne knjige. Razpis nikjer ne govori izrecno o izdaji slovenskih knjig, le pristojni ministri so doslej izjavili, da se bodo izdale za Slovence slovenske šolske knjige. Toda te knjige bi bile — prevodi. Mimo tega pa govori razpis tudi o enotnem izrazoslovju (terminologiji), kar zveni tako, kakor da se obdrži tudi v teh prevodih srbohrvatsko imenoslovje.

Nobenega dvoma ni, da naše šolstvo ne more in ne sme pasti na nivo, da bo uporabljalo prevedene učne knjige, kajti te nikoli ne bi mogle dovelj upoštevati naših slovenskih lokalnih zadev, ne glede zemljepisa, ne priropodisa, ne zgodovine, ne kulture itd. Pouk bi na tej podlagi trpel vedno bolj in posledica bi

bila popolna zmeda, ki bi morala neizogibno nastati. Uvajanje monopoliziranih erotnih knjig za vso državo torej tudi s čisto pedagoškega stališča ne bi bilo koristno. Ako streme druge, v vsakem oziru bolj enotne države kot je naša po lokalizaciji šolskih knjig, je to pri nas naravnost neizogibna potreba, odnosno kategorični imperativ. Nikakor ni mogoče, da bi se n. pr. v ljudskih šolah Južne Srbije uporabljale iste učne knjige kot v Sloveniji, ali v Črni gori iste kot na Hrvaškem. Če bi pa zaradi jezika to drugod vsaj za silo še šlo, pri nas ne gre.

Z monopolizacijo učnih knjig se nadalje dejansko (četudi ne teoretično) odrijejo od pisanja teh knjig vsi slovenski avtorji. Ker bi se vse tiskale v državni tiskarni, bi se pa odrinile tudi vse naše založbe in tiskarne. Po dosednji praksi pa vemo, da so izdelki državnih tiskarn grafično daleč pod nivojem naše slovenske knjige. Ti izdelki bi bili torej tudi po zunanosti dosti slabši od dosedanjih, ne pa tudi cenejši. Ako bi se pa v teh tiskarnah tiskali tudi slovenski prevodi, si lahko mislimo, kakšen bi bil njih jezik! Saj so še v srbskohrvatskih učnih knjigah državne izdaje, kakor so pred meseci pisali beograjski listi, našle take tiskovne napake, kakor je ta, »da je zajec 5 metrov dolga poljska žival«.

Vse to govori dovelj jasno proti monopolizaciji učnih knjig in je naravnost nerazumljivo, da se je treba proti njej boriti celo s takimi sredstvi, kakor so spomenice, kakršne bo po uvodnem opisu sestavljena pri nas in odposlana v Beograd. Od kot ta nerazumljiva trmoglavost proti volji vsega naroda, proti interesom državlanske vzgoje in proti primitivnim načelom pedagogike? Upamo pa, da bo vsaj ta naš kolektivni korak pomagal in stl to trdovratnost birokracije.

ca korakala proti šoli in njih nedolžna srčeca so v hrepenenja polni radosti nalikovala krasoti zimskega dneva. Na mah so bile pozabljene vse težave, vse šikanje, ki jih mora človek prestopiti preden zbere darila, ko zagleda radost teh malčkov, ki se jim zrcali že na njih obrazih. Niso se zastoni radovali, niso zastoni tolkla v srečnem pričakovanju njih nedolžna srca. Božiček je bil letos za naše revne malčke izredno bogat. Ker je deca po obdaritvi izrecno prosila, naj se v nje imenu zahvalimo vsem dobrotnikom in darovalcem, nam je prijetna dolžnost, da to storimo. Predvsem naša najiskrenejša zahvala vodstvu C. M. D. v Ljubljani, ki je prispevalo v blagu ter gotovini za skupni znesek 1038 Din; dalje je prispevala tovarna papirja in lepenke na Sladkem vrhu Din 1000, g. ravnatelj sam pa je dal iz lastnega žepa še 500 Din. Kraljevska banska uprava je prispevala v blagu, prav tako Žensko društvo v Mariboru. Obema darovalcema iskrena hvala. Radi izredne potrebe je prispeval krajevni šolski odbor na Sladkem vrhu Din 800, sokolska četa pa 500 Din. Krajevni odbor N. O. v Zg. Cmureku je prispeval 350 Din, h katerim je dodal še 50 Din obratovodja tukajšnje tovarne papirja in lepenke. Podružnica družbe CMD na Sladkem vrhu je prispevala 270 Din, Posojilnica pri Mariji Snežni pa 100 Din.

Radi izredno slabega socialnega položaja našega obmejnega prebivalstva, smo se odločili tudi za najhujše, za »fehtarenje« po Mariboru. Niso bile najslajše te ure, toda žrtve za našo dečo vedno radevolje prenašamo. Marsikje je izgledalo, kot da »fehtarimo« za svoj žep. Značilno je dejstvo, da prav tisti, ki so takorekoč poklicani, da taka koristna in prepotrebna stremjenja naših obmejnih pionirjev podpirajo, da imajo prav tj za te prošnje gluha ušesa. Ponekod smo bili

celo bridko razočarani. Povabili bi najraje te gospode, da bi na lastne oči videli vso bedo našega obmejnega kraja na eni strani, na drugi pa veselje, ponos ter radost nedolžnih obdarovancev, mor da bi postala potem njih srca mehkejša.

Toda so še tudi drugi ljudje, ki razumejo oz. hočejo razumeti naše težavno stališče. Tem naj bodo posvečene naslednje vrstice. Vsem cenj. darovalcem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je naša božičnica res tako bogato izpadla, naj bo za njihovo žrtev ta uteha, da niso samo pomagali s tem obuti in obleči gole in nage revčke, temveč koristili so v velikem tudi nacionalni stvar. Posebno zahvalo nam je čast izreči g. dr. Tomažiču, knezoškofu lavantinskemu, ki je prispeval 200 Din. Enako vsoto sta darovala javni notar g. Jakob Kogej ter Posojilnica Narodni dom. Veliko razumevanje za naše obmejne težnje je dokazala tudi fa. Pinter in Lenard, ki je darovala 100 Din ter zasebnica ga. Friedlova, lastnica hotela »Meran«, ki je tudi prispevala 100 Din. Ker bi bila kolona predolga, če bi hoteli imenovati vse ostale darovalce, naj nam to oprost, ponovno naj sprejmejo iskreno zahvalo srečnih obdarovancev.

V slavnostno okrašenem prostoru so se zbirali otroci in starši. Pred njimi so bila nagromadena darila. Po igrici »Božična pošta« je bila deca po navduševalnem govoru g. šol. upravitelja obdarovana. Razred za razredom je prišel na vrsto. Obdarovanih je bilo 258 otrok z obleko in obutvijo. Po tej obdaritvi je bila še čajanka. Vsak navzoči otrok je dobil skodelico čaja in kos potice. Mnogim je bila to edina božična dobrina. Nam je bila pa edina uteha, ko smo zrlj te zadovoljne obraze naših otrok ter solzne, hvaležnosti polne oči njih staršev.

Sokolstvo

V Sokolstvu so združene vse sile, na katerih počiva in rase nacionalni, materialni, moralni, etički in socialni svet. In kakor vpliva ta svet na nas Sokole, tako hočemo tudi mi Sokoli vplivati na ta svet in življenje okrog sebe s svojim duševnimi vrlinami in s svojim vzgojnim delom. Naša stremjenja teže za tem, da vse, kar živi, pride v nas, in da naša ideja prežemo vse, kar živi in čuti. Tako se poraja novo življenje v naši domovini.

Sokolsko vzgojno nacionalno delo stremi za ustvaritvijo višjega kulturnega tipa jugoslovanskega človeka, ne oziraje se na plemo, vero in stan, ki bo branil ob vsakem času pred sovražnikom edinstvo jugoslovanskega naroda in neodvisnost naše države. Sokolstvo hoče duhovno zediniti jugoslovanski narod, ki mu hoče dati in ohraniti največjo moč, katera mu s svojim neprestanim dviganjem, spopolnjevanjem in jačanjem zagotavlja nepremagljivo in trajno življenje v neskončni čvrstosti, globoki zavesti in neminljivem navdušenju. Ta svoj namen hoče doseči Sokolstvo s harmonično telesno, moralno in duševno vzgojo v popolni enakosti, v bratski ljubezni in človečanstvu in na vseh lastnostih čistih in kremenitih značajev.

»Pota in cilji«.

Napad na lendavskega Sokola

Te dni je bil izvršen na lendavskega Sokola barbarski napad. Neznani storilci so podrlj ograjo na letnem telovadišču in jo vrgli na pločnik ob cesti. V teku zadnjih dveh let je to že četrti napad, ki so ga izvršili sovražniki sokolske organizacije. Našega Sokola se v prvih letih obstoja ni upal nihče lotiti. Ko pa so pričeli ustanavljati sportni klub, se je pričela tudi gonja proti Sokolu. To gonjo pa je podžgalo žalostno dejstvo, da uživajo nasprotniki vsega, kar je jugoslovansko, mnogo več moralne in celo materialne podpore na merodajnih mestih, kakor pa Sokol. Nočemo skrivati pred javnostjo njihove nizke podlosti in barbarstva in povemo, da so približno pred enim letom isti podlj elementi, za katere nimamo primernega izraza, pribili na vrata letnega telovadišča sokolsko čepico napolnjeno s človeškim blatom in z imeni nekaterih vidnejših sokolskih funkcionarjev. Po zadnjem razpletu političnih dogodkov pa so jim pričeli še bolj rasti grebeni. Javno grozijo sokolskim funkcionarjem s premeštitvami in je pač najžalostnejše, da se napovedi raznih židovskih provokaterjev tudi uresničujejo. Lendavski Sokoli pa bomo ne oziraje se na levo in desno šli po svoji začrtani sokolski poti naprej. Ogabni napadi na nas, še bolj krepe našo zavest in prepričanje, da dan zmage naše sokolske misli ni več daleč. — Zdravo!

SOKOLSKI SMUČARSKI ODSEKI

In sokolski smučarji se opozarjajo, da je izšel za letošnje smuške tekme Saveza SKJ ličen kovinski sokolski smučarski znak, kj se more brez spominskega traka trajno nositi na obleki ali smučarski čepici. Cena je Din 4.—. Sokolske edini ce naj jih naročajo na naslov: Sokolska župa Maribor, odbor za prireditve saveznih smuških tekem — proti povzetju ali denarju v naprej. — Ker število znakov ni veliko, pozivamo Sokole-smučarje, da si jih čimprej nabavijo.

Jezdni odsek Sokolske župe v Mariboru. Člani novinci mariborskih sokolskih društev, ki bi želeli k župnem jezd nem odseku, naj se javijo v sredo 22. tm. ob 20. uri v župni sobi v Narodnem domu. Načelnik.

Sokol Maribor I. Vse brate in sestre, ki še niso poravnali članarine za lansko leto, prosimo, da jo poravnajo jutri na občnem zboru!

Danes občni zbor Sokola Maribor I. v kadetnici!

Sokolsko društvo študenti obvešča svoje članstvo, da bo redni letni občni zbor dne 25. januarja ob 19. uri v Sokolskem domu. Dne 24. t. m. ob isti uri in na istem prostoru pa bo članski sestanek. Pozivamo, da se članstvo kakor članskega sestanka, tako občnega zbora polnoštevilno udeleži! Zdravo!

Obmurske novice

Lajšanje obmejne revščine

Božičnica šolskih otrok na Sladkem vrhu ob Muri

Sončni prameni so se razlivali nad stvarstvom ter odbijali od bele, kristal-

ne prevleke v tisoč mehkih niansah. Takšen je bil dan, ko je sladkovrška de-

Kulturni razgledi

Razstava bolgarske grafike

Prvi stik Maribora s sodobno bolgarsko likovno umetnostjo

V okrilju JB Lige v Mariboru je bila preteklo nedeljo otvorjena v veliki kazinski dvorani razstava bolgarske sodobne grafike sofijskega kluba »Novi hudožniki«, ki se bo jutri, v nedeljo 19. t. m. zvečer zaključila, da se za čas od 2. do 16. februarja preseli v Ljubljano, nato pa v Zagreb. Bolgarska grafika! Doslej nam je bilo kulturno in zlasti še umetniško življenje bratov Bolgarov bolj tuje, kakor najbolj oddaljenih večjih narodov. Ta razstava nam nudi tako prvi, čeprav le delni in bežni vpogled v snovanje bolgarske likovne umetnosti, ki se je iz primitivizma pod bizantinskim uplivom nastale ikonografije razvila v razmeroma zelo kratkem času do sodobne evropske višine. Pričetek snovanja bolgarske likovne umetnosti sega komaj pol stoletja nazaj, toda v dobrih 30. letih so imeli Bolgarji že impresionizem, s katerim so usmerili svoj korak vstric z evropsko sodobnostjo.

Skupina »Novi hudožniki« (Novi umetniki) je bila osnovana šele l. 1931. v Sofiji. Združila je mlade likovne umetnike, usmerjene v prvi vrsti socialno in kozmopolitsko. Je zaradi tega zelo homogena, združena z notranjimi idejnimi in zunanji smernimi vezmi, kar izpričuje že sama naša razstava njene grafike. Ako ugotovimo skupno in splošno karakterizacijo »Novih hudožnikov«, potem moramo pibiti, da jim je socialna tendenca zelo važna, da torej l'art pour l'artizma pri njih zaman iščemo in da so smerno razgledani po evropski sodobnosti. Notranje (idejne) in zunanje (stilne) pobude črpajo zlasti iz francoske in ruske sodobne likovne umetnosti, kažejo se pa tudi nemški in celo poljski uplivi (Smycziklas). Od socialnih vzornikov so najbolj vidni uplivi Mascreela, Grosza itd.

Na naši razstavi je zastopanih 11 grafikov z okoli 80 deli. V ličnem razstavnem katalogu je na prvem mestu Dočo Bairamov. Zastopan je z dvema risbama (svinčnik) izrazitega ilustrativnega značaja. Tudi Konstantin Ganev ima le dve risbi istega žanra in značaja. Oba odlikuje preprosta učinkovitost. Bolje je predstavljen Penčo Georgiev, eden najmočnejših v vsej skupini, zlasti pa od-

ličen lesorezec. Na dnu bistva njegove umetnosti so socialna občutja, kot risar je pa odličen tako po tehniki, kakor po čutu za zdravo, neoslavno lepoto, učinkujočo s svojo preprosto neposrednostjo. Mojštra se kaže tudi v tehniki suhe igle. Še močnejši je Preslav Karšovski, kateriga lesorezi, zlasti nekateri (Svinja, obe Moški glavi itd.) so resnične umetnine.

Vera Nedkova je razstavila 11 del, same barvne krede. Njena umetnost, ki ne sega v posebne višine, stoji docela pod uplivom sodobne francoske ilustracijske manire, ji pa manjka francoska domiselnost in rafiniranost. Vendar so nekateri listi prav čedni. Ivan Nenov, zastopan s tremi risbami (suha igla), je primitivist z določeno usmerjenostjo. Al. Sorokin pa stoji docela pod ruskim uplivom, v svojem notranjem bistvu je po treh razstavljenih delih sodeč, romantik, po tehniki pa kolorist in je najbližji narodni umetnosti. Razstavil je 3 akvarelne risbe. Najmočnejši lesorezec vse skupine je pa nedvomno Veselin Staikov. Odlični risar, blesteč tehnik in duhovno razgibana natura. Njegovi veliki lesorezi vzbude že kar takoj pozornost, tako zlasti »Sadjarji« in »Sopol II.«.

Aleksander Stamenov se nam je predstavil samo s tremi risbami, je pa zlasti z »Ribiči« dokazal, da je močan risar plastične dinamike, učinkujoče z neverjetno preprostostjo. Stojan Venev ljubi socialne motive in preproste linije z nekaj potezami, ki pa že vsebujejo idejo in karakterizacijo. Sicer pa je ilustrator. Dobro je zastopan naposled Aleksander Žendov. Je najbolj izrazito socialno (levičarsko) usmerjen risar-satirik, prehajajoč v svojih včasih drastičnih delih v grotesko. V tehniki (razstavil je kolorirane risbe, riske z ogljem, tuširane risbe in navadne risbe) pa ljubi, kakor večina »novih hudožnikov«, elementarno preprostost.

V celoti moramo torej reči, da nam ta razstava prav lepo predstavlja bolgarsko sodobno grafiko in bi si želeli, da bi ji sledila še razstava drugih likovnih panog.

R. Rehar.

Operno-baletni večer

Nastop treh članov beograjske opere v mariborskem gledališču

Dne 10. t. m. je nastopila v našem gledališču pod firmo operno-baletnega večera trojica članov beograjske opere: operna pevka Evgenija Valjanijeva (Rusinja, plesalka Irena Slupska (Rusinja) in plesalec Boris Pilato (Slovenec, Mariborčan). Zarimanja za to gostovanje je bilo sorazmerno še precej, ako upoštevamo, da obe Rusinji v Mariboru doslej nista bili znani, dočim je Pilato šele začelnik.

Sestava trojice nastopajočih je precej nesorazmerna: Valjanijeva, ena izmed prvakinj (a ne sedanja glavna primadonna) beograjske opere je pevka odličnih kvalitiet tako glede svojega mezzosoprana, kakor glede tehnike in celotne pevске kulture, vendar ne več na višku, na kakršnem je morala biti prej. Oba plesalca, Slupska in Pilato, sta pa šele na začetku svoje umetniške kariere, oba nedvomno talentirana, a ustvarjalno »še kaotična in tehnično nedorasla«.

Ga. Evgenija Valjanijeva nam je zapela vrsto znanih opernih arij in dodala še nekaj pesmi v srbohrvaščini, italijanščini in ruščini. Zasidrana v belcantu, razpolagajoč s popolno tehnično dograjnostjo in izrednim temperamentom, zmaguje vse oblike do kolorature, njen glas sam pa kaže že znake obledenja. Toda prej omenjene vrline jo ob silnem, toplim čustvu vendarle tako vežejo s poslušalcem, da ga navdušijo. To se je pokazalo posebno vidno pri aplanzu, s katerim je bila sprejeta in nagrajena pri vsakem novem nastopu. Njen tempera-

ment je ogrel zlasti pri znani ariji iz »Carmen«.

Irena Slupska je plesalka, ki razpolaga s prožnim, prikupnim telesom, s tehniko, ki je v razvoju in kaže tudi že lepe uspehe, talentom, ki je očit, toda lastne oblikovne intuicije je v njej malo. Je torej bolj reproducirajoča, kakor producirajoča plesalka, bolj izrazita samobalerina. Zato so tudi ugajali najbolj tisti njeni plesi, kjer je bilo treba pokazati le zunanjo plesno bravuro.

G. Boris Pilato je pa nasprotno plesni entuziast. Plesalec je, ki razpolaga s telesom, ki ga more (ob tehnični in idejni dozoritvi) uporabiti kot dragocen kapital, pa tega kapitala še ne zna disciplinirano izkoriščati in ga zato neekonomično razsipuje. Svojih domislekov še ne zna spraviti v adekvatno formo, primanjkuje pa mu pri tem tudi tehnične rutine in discipline. Entuziazem ga zažene čisto predaleč in s tem v diletantizem. Morda se sam vsega tega ne zaveda, ko se bo pa zavedel, bo nedvomno stopil na pot, ki vodi ob njegovem navdušenju in talentu do težko izgrešljivega uspeha. Pri tem obstoja le ena sama nevarnost, ki naj se ji izogne čimprej: prevelika zavedanost v zadostovanje samega telesa, navdušenja in talenta! Več avtokritike in mnogo disciplinirane šole, šole in zopet šole! Do tedaj pa naj turneje opusti. Ako bo to upošteval, mi bo za te navsvete nekoč gotovo iz srca hvaležen, četudi bo morda sedaj zaradi njih užajen.

Na klavirju je spremljal trojico g. prof. Frisch z dovršenostjo umetnikasoustvarjalca in tako precej dopomogel do uspeha, odnosno tuširal zelo spretno celo manjše slabosti.

—r.

A. C. Nor

češki pisatelj in kritik,

ki predava pri nas v torek, se piše sicer Josef Kavan in je po rodu iz Šlezije, torej rojak Petra Bezruča, ki ga tudi pri nas poznamo po njegovih silnih Šlezkih pesmih. A. C. Nor pa je pripovednik, in to eden najproduktivnejših in največ obetajočih iz generacije po vojni. Njegovih spisov je že skoro trideset, med njimi sedem obsežnih romanov, ki obravnavajo po večini sodobno življenje. Posebnost njegovega gledanja na svet pa je ta, da prav za prav noče videti problematike današnjih dni; on vzame življenje tako, kakršno je in ga nam podaja v vsej svoji vernosti in točnosti.

Njegova prva in najbolj sloveča knjiga je 1925. izdani »Bürkental« (kraj), kjer opisuje kmeta Zajaša, navezanega na svoje uboštvo v njegovi zagrizeni ljubezni do zemlje, pri čemer mu čas velikih počitnic in dijaki ter inženirji pri komasaciji služijo le za okvir, ki ga dobro pozna in se v njem zraja. Celo Salda mu je priznal talent in uspeh v donečih besedah in roman je v kratkem času doživel pet izdaj. Roman iz kmetskega življenja je tudi »Strup v krvi«, velestno nas povede v »Dogodivščini Jana Osmerke, vlomilca«. V nemščino je preveden roman »Razvrat rodbine Kyrov« itd.

Naši akademiki, ki so študirali v Prazi, se bodo morda najbolj zanimali za »Eno pokolenje«, roman iz dijaškega življenja v dijaški četrti domov na Letni, ker je bil tam zraver do nedavnega, do zgraditve novega Aleksandrovega kolegija, tudi Jugoslovanski dijaški kolegij (sedaj Podkarpatoruski) in poznajo to življenje »na Kolonce«. Ni sicer nič posebnega, Čelji so že odmaknjeni raznim preveč romantičnim podvigom, pa tudi le bolj reveži stanujejo v tej leseni dijaški koloniji, kakor se izražajo celo njihovi kolegi, vendar je za nas to življenje akademika v velikem mestu z vsemi borbami in pričakovanji in katastrofami zlasti prvih povojnih let zanimivo. Ob ljubčerski par je prislonjenega še marsikaj, tudi požar, ki se ga nekateri naši še dobro spominjajo.

Zanimiva je za nas tudi njegova potpisna knjižica »Jugoslavija v letnem soncu«, ki je izšla 1928. pri Aventinu v Prazi. Potuje po najobičajnejši turistični liniji Maribor, Zagreb, Sarajevo, Mostar, Dubrovnik, Kotor, Split, Sušak, Trst, Ljubljana in v lagodnem slogu na lep in zanimiv način prikazuje zlasti našega človeka.

Poleg svoje obširne literarne delavnosti pa je tudi kritik in prav rad zahaja v svet in tam na svojki način tolmači književno prizadevanje moderne češke literature do najnovejših dni.

Bolgarski teden v Mariboru

O prvih prireditvah prvega mariborskega bolgarskega tedna smo že poročali. V nadaljnjem programu tega tedna je bilo v sredo zvečer v dvorani Ljudske univerze drugo predavanje prof. J. Šedivya o bolgarski literaturi, in sicer je to pot obravnaval probleme najnovejše bolgarske literature od Konstantina Veličkova pa do Vladimirja Polana. Njegova zanosna, izčrpna ter s številnimi lepimi skioptičnimi slikami pojasnjena izvajanja so številni poslušalci, ki so predavalno dvorano dodobra zasedli, sprejeli z živahnim aplavzom in pritrditvami. Večer je otvoril s primernimi pozdravnimi besedami tajnik Ljudske univerze prof. Vošter.

V četrtek zvečer pa je priredila tukajšnja jugoslovansko-bolgarska liga v lovski dvorani pri »Orlu« prijateljski ligi večer, ki ga je otvoril in vodil neumorno delavni in požrtvovalni tajnik tukajšnje Jugoslovansko-bolgarske lige prof. Jan Šedivy. Na sporedu večera je bilo tudi sila poučno ter informativno predavanje strokovne učiteljice gđc. Rozmanove o bolgarskem šolstvu, ki so ga vsi navzočni sprejeli s pohvalnim priznanjem in toplim aplavzom. Precej poučna je bila

tudi debata o navedenem predmetu, ki so se je med drugim udeležili prof. dr. L. Pivko, vpok. minister dr. Kukovec, zdravnik dr. Lavec in drugi. Večer je z bodrilnimi besedami k nadaljnjemu delu zaključil prof. Šedivy.

Včerašnji večer pa je bil namenjen obravnavanju bolgarske slikarske umetnosti. Potem ko je predsednik Ljudske univerze inž. V. Kukovec spregovoril uvodoma nekaj besed o pomenu zblizevanja med Jugoslavlani ter Južnimi Slovani vobče, je znani slikar Hegedušić iz Zagreba v preglednih, zgoščenih obrisih pčrtal razvoj bolgarskega slikarstva po svetošefanskem miru od 1878 ter prvih početkov pod vplivi Čeha Mrkličke preko vidnih predstavnikov impresionizma z Nikolajem Marinovom in Nikol. Petrovom na čelu, nadalje ekspresionizma z Vladimirjem Dimitrovom Maistrom ter Sirakom Skitnikom, kubizma s Papazovom, kolorizma s Sirakom Skitnikom, Obreškovom, Uzunovom itd. pa tja do najnovejših slikarskih struj, med katerimi zavzemajo vodilno mesto s svojim socialnim realizmom rovi Hudožnici iz Sofije, ki razstavljajo ravnokar v Mariboru in si imajo v Aleksandru Žendovu svojega najizrazitejšega predstavnika. Predavateljeva izvajanja, ki so jih ponazorjevale skioptične slike, so navzočni sprejeli z živahnim pritrditvami.

Jutri v nedeljo je zaključek bolgarske slikarske razstave, v torek v gledališču pa premiera »Zlatega rudnika«.

Josip Gradiš-Daneš 35 let na odru. Te

dni je proslavil v Ljubljani 35letnico svojega igralskega udejstvovanja eden naših prvih gledaliških igralcev, izvrstni in splošno priljubljeni komik g. Josip Gradiš Daneš. Jubilant je znan v Mariboru prav tako kakor v Ljubljani, kjer sedaj deluje, saj je bil več let član tukajšnjega gledališča. Najbolj je pa ostal vsem v spominu kot Švejk. Številnim gratulantom se pridružujemo tudi mi, želeč mu še veliko uspehov!

Krčevinske novice

Smrtna kosa. V Krčevini na svojem posestvu je v četrtek zadet od kapi umrl znani graški odvetnik g. dr. Paltauf v 71. letu starosti. Njegove telesne ostanke prepeljejo danes v Gradec, kjer se nahaja rodbinska grobnica. Pokojnik je bil tukaj poznan kot prijazna, našim društvom naklonjena osebnost. Čast njegovemu spominu, preostalim pa naše sožalje!

Krčevina — zahvala. Za ubogo šolsko deco sta naknadno po 100 Din darovala še: g. dr. Franjo Lipold, odvetnik v Mariboru in g. Jos. Benko, narodni poslanec v Murski Soboti. Šolsko upraviteljstvo izreka obema dobrotnikom iskreno zahvalo.

Ptuijske novice

Ptuisko okrajno sodišče v letu 1935. Območje ptuijskega okrajnega sodišča je menda največje v dravski banovini in ni čuda, da se posli vsako leto množe. Kakor nam kaže naslednja statistika, so njega posli tudi v preteklem letu znatno narasli. Uradništvo le z velikim naporom obvlada svoje delo. Razen tega pa že precej časa manjka en sodnik in morajo posle tega ostali sodniki opravljati. V letu 1935 je bilo opominjalnih stvari 1523, malotne stvari 1386, druge pravde 2131, prisilne izvršbe 3228, od teh je bilo prodanih 24 posestev, delozacij 20, zapuščinske razprave 1059, varstvene in skrbstvene stvari 4568, stečajne stvari 2, preklincno postopanje 12, pravna pomoč 252, odpovedi stanovanj 52, obče stvari 577, overitve podpisov 706, zemljeknjižne zadeve 3567, izpiske iz zemljiške knjige 1009, upravne zadeve 508, civilno sodne komisije 144, postavke denarnega poslovanja 3226, plačilnih nalogov izdanih 3606. Kazensko, mladinsko sodstvo 126, kazenske zadeve 1445, od teh izrečenih sodb 759, prizivov 88, pravna pomoč 499 zločinskih preiskav 402, komisije 18, sodstvo radi prekrškov 31. Zapornikov je bilo skupaj 875, kar znaša 5202 zaporna dneva. Brez zapornikov je bilo okrajno sodišče v preteklem letu le pol ure in sicer ob priliki amnestije dne 1. decembra 1935.

Mariborske in okoliške novice

Sredi glasbene sezone

K četrtkovemu uspelemu klavirskemu koncertu dr. R. Klasinca v Grajskem kinu — Dvorana Grajskega kina se je za koncertne prireditve sijajno obnesla

V četrtek zvečer je bil prvi koncert v novi, krasni dvorani tukajšnjega Grajskega kina. Doslej smo v Mariboru za intimnejše, komorne glasbene prireditve pogrešali primerne dvorane, saj sta obe v poštev prihajajoči dvorani (Union, Kazina), če izvajamo Narodno gledališče, sila težko zakurljivi in je bilo nemalo težb radi prepaha. Zamisel tukajšnjega koncertnega biroja Glasbene matice, da bi se koncerti lahko prirejali v lepi, reprezentančni dvorani Grajskega kina, se more po četrtkovem večeru smatrati kot sila posrečena. Prijetnost okolja, okusna prirejenost odra in razsvetljavne možnosti, akustičnost itd. so momenti, ki dajajo omenjeni dvorani veliko prednost, tako da je računati, da bo pretežna večina bodočih koncertov lahko v tej dvorani.

Četrtkov klavirski koncert našega virtuoza dr. Romana Klasinca, profesorja na tukajšnji matični glasbeni šoli, je zbral

v dvorani vso našo mariborsko glasbo ljubeče občinstvo, predvsem pa mladino, ki je dodobra zasedlo dvorano. Klavirski virtuos dr. Roman Klasinc je na četrtkovem klavirskem koncertu, o katerem bomo še podrobno poročali, izvajal na pamet izbrane skladbe Schumanna, Chopina, Regerja in Debussyja ter je s svojim mojstrskim in virtuosnim podajanjem zbudil veliko navdušenje občinstva, ki ni ob zaključku kar nič hotelo prenehati s frenetičnim priznanim aplavzom, tako da je moral dr. Klasinc eno točko še dodati. Bil je lep muzikalni večer in je upati, da bo pridobitev nove dvorane za koncertne prireditve, kar priča o globokem umevanju lastnika kina g. Julija Guština na kulturne potrebe, poživila zanimanje za koncertne prireditve, ki je doslej nedvomno precej trpelo ravno radi neprimernih prostorov.

12.852 bolnikov!

V mariborski splošni bolnišnici je glede prostorov velika stiska. Niso veliko izdale izpopolnitve in prezidave v povojnih letih. To prostorno razmerje se najbolj razvidi ob ugotovitvi, da je bilo l. 1918 oskrbovanih 3.110 bolnikov s 380 posteljami in da se je to število do vključno leta 1935 vzelo na štirikratno število, in sicer na 12.852 bolnikov. Povprečno je stalež bolnikov naraščal na leto za 12%. Koncem leta 1935 je bilo v oskrbi 466 bolnikov, 11.358 jih je bilo odpuščenih, in sicer ozdravljenih 7.298, zboljanih 3.215, neozdravljenih 449. Umrlo pa je 396 bolnikov. V porodnišnici je bilo rojenih 785 otrok, med tem enkrat trojčki in 10 krat dvojčki. Mrtvorojenih in neposredno po porodu umrlih je bilo 57 otrok. Umrljivost je znašala 3,09% od oskrbovanih bolnikov. Razen tega se je v ambulanci izven staleža v bolnici zdravilo 495 venerološko dermatoloških slučajev, 443 kirurških slučajev, 102 očesnih, nosnih, in vratnih bolezni ter 468 slučajev notranjih bolezni. Celokupni denarni promet bolnišnice je znašal Din 20.102.237. V bolniški kuhinji se je uporabilo za prehrano bolnikov 22.061 kg govedine, 17.766 kg teletine, 1763 kg svinjetine sveže, 480 kom. perutnine, 3.878 kg pšenične moke 0g, 6.843 kg pšenične moke št. 2, 2.442 kg pšenične moke št. 5, 580 kg ajdove moke, 4.756 kg pšeničnega zdroba, 1.636 kg koruznega zdroba, 5.141 kg testenin, 962 kg bobove kave, 776 kg figove kave, 7.245 kg riža, 10.722 kg sladkorja, 133.252 l mleka, 54.818 kg belega kruha in 379.691 kom. žemelj, 82.292 kom svežih jajc, 6.832 kg masti, 87.179 kg krompirja, 1.586 kg šunke, povejenega mesa in klobasnih izdelkov.

Izhoda iz prostorne stiske ni drugi, kakor izvedba načrta, da se spomladi prične gradnja novega velikega bolniškega paviljona z 240 do 260 posteljami, kjer se bodo namestili oddelek za očne, nosne, ušesne in vratne bolezni, nadalje oddelek za kožne in spolne bolezni z venerološkim laboratorijem ter nujno potrebni oddelek za živčne bolezni. Gradbeni stroški se predvidevajo na okoli 6 milijonov dinarjev.

Mariborski želodec...

V preteklem letu je konzumiral Maribor precej veliko. Točnih števil seveda ni mogoče povsem ugotoviti, vendar pa je po podatkih tukajšnjega tržnega nadzorstva mogoče razbrati sledeče števila o mariborskem želodcu. Mariborčani so v preteklem letu konzumirali: 3080 vozov raznega sadja, 6615 vreč ali približno 400.000 kg raznega žita, 1050 vozov krompirja, 100 vozov in 2400 vreč čebule, 360 vozov zeljnatih glav. Precejšen je bil tudi konzum mesa. Zaklanih svinj je prispelo na trg 4158, rib 11.110 kg, 81.800 kg junov razne perutnine, 2626 domačih zajčkov, 2200 divjih zajcev, 2437 fazanov,

3755 jerebic. Seveda se v tej statistiki ne upošteva konzum tistega blaga, ki ne pride na trg, saj imajo številni Mariborčani svoja posestva, vrtove in sadovnjake itd., spričo česar se omenjene števila še izdatno povečujejo.

Tudi alkoholnih pijač so Mariborčani precej povžili, in sicer skupno 1.804.381 litrov. Od tega odpade na vino 1.356.202 litrov, na pivo 404.287 litrov, na žganje 43.891 litrov. Na vsakega Mariborčana je prišlo torej v preteklem letu 52 litrov raznih alkoholnih pijač.

Zdravnik

Med. univ.

Dr. Hugon Velker

otvarja zdravniško prakso v Koroški cesti 10 (pri Glavnem trgu)

ordinira od 10.—12. in od 13.—14½ ure.

Telefon 2575

Koncert Ruske Matice

8. februarja v Kazini

Na koncertu Ruske Matice 8. februarja v Kazini sodelujejo sledeči glasbeni prvaki: članica ljubljanske opere g. O. Oljdekop, član zagrebske opere g. A. Manoševski, prof. Glasbene Matice Mariborske g. dr. B. Klasinc in drugi odlični umetniki, kakor tudi pevsko društvo »Jadran«. Po koncertu prosta zabava.

Iz banovinske službe. Inž. Erik Eiselt, doslej sreski kmetijski referent v Murski Soboti, je premeščen k tukajšnji vinarski in sadjarski šoli. Za banovinskega podgozdarja v Prevaljah je imenovan absolvent nižje državne gozdarske šole v Mariboru Avgust Roman.

Poštna služba. K tukajšnji pošti I. je premeščena Marija Mrakova, doslej kontrolorka 7. položajne skupine v Brežicah.

Bog daj srečo! V Mariboru so se te dni poročili: Ivan Kapun, tkalec, Radvanjska cesta 28, in Ana Žejn, tkalka. — Andrej Kodela, tkalec, Betnavska cesta 82, in Leopolda Breclj, tkalka. — Vincenc Vidovič, barvar, Mlinska ul. 11, in Pavlina Pšeničnik, tkalka, Beograjska ul. 28. — Viktor Flis, mesarski pomočnik, Pobrežje, in Hilda Klethofer, tkalka, Pobrežje. — Drago Onišl, tkalec, Pobrežka cesta 6, in Ana Zakrajšek, tkalka na Tez-nem, Jožef Skuhala, posestniški sin od Sv. Križa pri Ljutomeru, in Alojzija Filipač, posestniška hči, Frančiškanska ul. 16. — Ivan Ornig, čevljarški pomočnik iz Stogovcev, in Marija Živko, šivilja, Orožnova ulica 6.

Dragotin Gregorič. V četrtek 16. t. m. so na Mirogoju v Zagrebu položili k večnemu počitku g. Dragotina Gregoriča, višjega uradnika zavarovalnice Interna-

cionalne, ki je oddelek Jadranskega zavarovalnega društva. V 54. letu starosti ga je zavrtna bolezen po kratkem bolehanju vrgla v grob. Gregoričovo ime se ne blesti med imeni veljakov našega javnega dela. Tih in skromen je bil njegov značaj, za lavorikami ni hlepel. Bil pa je dobičina, ki je utrl marsikako solzo, porojena iz težav in bede. Kot sin solnčnih Slovenskih goric si je ves čas svojega življenja ohranil neomajno vero v življenje, bil je optimist vse svoje dni. Končavši gimnazijske študije z maturo na ptujski — takrat v 90 letih prejšnjega stoletja seveda še nemški — gimnaziji se je najprej posvetil pravnim študijem. Pa po smrti očeta in matere je ostal na svetu sirota, brez vseh sredstev. Zatekel se je v bogoslovje. A dasi je bil po svoji naravi veren, vendar ta študij ni bil njegovi naravi primeren. Čez kratek čas bohejskega beganja po svetu se je posvetil službi v zavarovalni stroki pri Jadranski, pred vojno na Dunaju, po vojni pa je bil kot eden redkih jugoslovanskih uradnikov te družbe takoj premeščen v Zagreb. Uživel se je sicer v tamošnje življenje, vendar pa je ostal vedno zaveden in odločen Slovenec in zvest Jugoslovčan. Bil je član slovenske »Čitalnice« ter naročnik »Večernika« in »Jutra«. — Bodi mu ohranjen med znanci in prijatelji blag spomin!

Ni identičen. Na opozorilo pojasnjujemo, da paznik v jetnišnici okrožnega sodišča Franc Črepinko ni identičen z znanim drznim vlomilcem Francem Črepinkom (Košajncem št. 3).

Severnega potapljača, ki ga sedaj obdružujejo Mariborčani pri nagačevalcu Walnerju, je ustrelil v Žilovcu v Prekmurju šolski upravitelj Makari.

Za mariborski spomenik kralju Aleksandra I. so prispevali: Pogrebno društvo, Radvanje Din 550, Sadjarsko in vrtarsko društvo, Sv. Lenart 145, Prostovoljna gasilska četa, Dobrna 120, Prost. gasilska četa, Sv. Ana v Slov. gor. 110, Strehjačka družina, Loka pri Žusmu 100, Jadranska straža, Rogaška Slatina 100, Prostov. gasilska četa, Zgor. Bistrica 100, Cecilijka družba za stolno župnijo, Maribor 100, Stolna Vincencijeva konf. Sv. Janeza K. Maribor 100, Društvo prijateljev angleškega jezika, Maribor 100, Gasilska četa, Dogoš 78, Pevsko društvo »Lira«, Radvarje 62, Čebelarstvo Rog. Slatina 60, Olepševalno društvo, Studenci 50 Din.

Za Pomožno akcijo so prispevali: Dr. Kraus Herman Din 200, Ašič Ivan 250, Cverlin Franc 200, Vertnik Amalija 150 dr. Zorjan Ivan 150, dr. Marin Vilko 150, Mr. Ph. Albaneže Peter 150, Upravitelstvo »Vetrinjski dvor« 150, Opat Jurak Peter, Celje 154, Ogrizek Franc 150, dr. Toplak Fran 120, Reicher Ivan 120, Gvajc Ida 100, Fibbia Terezija 100, Flieger Ant. 100, Pelikan Ivan 100, dr. Pavlič Franjo 100, Remm Pavla 100, dr. Fornazarič Slavko 100, Gasparin Filip 100, Mr. Mi-nařik Fran 100, Pisanec Ana 100, dr. Černič Mirko 100, Platzer Friderika 100, dr. Sedaj Herman 100, Lukeš Helena 100, Lukeš Helena 100, dr. Sekula Jože 100, dr. Škapin Karl 100, Werner Viljem 100, Schutta-Kušer Marjeta 100, dr. Lutman Stanko 100, Faschmann Amalija 100, Mr. Ph. Vidmar Ivan 100, Kreditna zadruga uslužb. drž. želez. 100, Finkel Julij 100, Verstovšek Pavla 100 Din.

Lepa gesta. G. Emil Vodopivec je iz nekega naklonila daroval 300 dinarjev podpornemu skladu lovskih čuvajev Lovskega društva v Mariboru. Društvo izreka plemenitemu darovalcu najpristnejšo zahvalo in prosi člane naj pri sličnih povodih sledijo njegovemu zgledu.

Odlikovancem z redom sv. Save. Prejeli smo: Dne 27. jan. (po pravoslavju 14. jan.) bomo slavili god sv. Save, največjega jugoslovanskega apostola, kateremu dolgujemo kakor narodnemu prosvetitelju vsj zavedni in prosvetljeni ne samo pravoslavni, temveč tudi staro- in rimokatoliški Jugoslovani mnogo zahvale, saj so bile te cerkve v onem času še edine. Sv. Sava, sv. Ciril in sv. Metod tvorijo mogočne stebre verskega edinstva, narodne zavesti in državne misli jugoslovanstva od Donave do Jadrana, od Soče do Črnega in Egejskega morja. Sv. Savi na čast in v podvig jugoslovanstva dobivajo naši zaslužni državljani od kralja red sv. Save. V Mariboru je mnogo odlikovancev, vendar se le redko

Kapetan nogometnega moštva:

Napadalec Nogič izključen iste radi motenja tekme s kašljem,

ker odkar obstoja

Bronhi bonbon

se da kašeli preprečiti.

PROIZVOD »UNION«, ZAGREB.

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Od danes naprej sijajna veseloigra

„KATJA“

godbeno vodstvo Paula Abrahama. V glavni vlogi Szöke Szakali, Otto Walburg. — Pripravlja se veliki sovjetski film »Žena za 1000 rubljev«.

Matineja. V soboto ob 14. in nedeljo ob 11. uri sijajni kovbojski film najnovejše senzacije »Dva nasprotnika«.

Kino Union. Prekrasni film »Viktorija« po romanu Knut Hamsun-a in Luizo Ullrich.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 18. januarja ob 20. uri: »Malomeščani«. Globoko znižane cene. **Zadnjič.** **Nedelja, 19. januarja ob 15. uri:** »Poljska kri«. Globoko znižane cene. **Zadnja popoldanska predstava.** — Ob 20. uri: »Veseli kmetiči«. Znižane cene.

Ponedeljek, 20. januarja. Zaprto.

Torek, 21. januarja ob 20. uri: »Zlati rudnik«. Premiera. Red B.

V nedeljo dve opereti. Ob 15. uri bo poslednja popoldanska uprizoritev Nedbalove operete »Poljska kri«. Delo si je s svojo krasno muziko pridobilo v Mariboru splošno priljubljenost. Veljajo globoko znižane cene. — Zvečer ponove Fallovega »Veselega kmetiča«, izredno privlačno opereto, ki je dosegla rekordno število predstav. Znižane cene.

Pred premiero »Zlatega rudnika« govori prof. J. Šedivy o bolgarski dramati. Premiera tega prvega bolgarskega dela na mariborskem odru bo v torek, 21. tm. za red B. Autor je Stefan Kostov, med sodobnimi bolgarskimi dramatik naj bolj in tudi v tujini priznani ime. Režija: J. Kovič, zasedba: Zakrajškova, Kraljeva, Starčeva, Savinova, Rasbergerjeva, Gorinskova, P. Kovič, Nakrst, Furijan, Grom, Košič, Blaž, Gorinsk.

opaža, da bi se ž njim vsaj dne 27. jan. javro pokazali. Da se vzvišeni spomin našega prosvetitelja javno počasti, bi bilo zelo umestno, da bi vsa naša društva svoje odlikovane člane pozvala po časopisih, naj nosijo dne 27. jan. red sv. Save ne samo pri cerkveni in večerni svečanosti, nego tudi javno na ulici, da se s tem izkaže slava sv. Savi, prvemu srbskemu nadepiskopu, ustanovitelju mnogih srbskih episkopij (bilo jih je deset), odličnemu pisatelju staroslovenskih bogoslovskih knjig, dobremu šolniku, uglednemu diplomatu, ki je srbsko cerkev osvobodil grškega upliva, pospeševalitelj narodnega, državnega in verskega edinstva, kateri pojem se je ohranil med srbskim narodom tudi pod krutimi Turki in je ohranil srbsko državo do današnjega časa v naše osvobodjenje izpod tujih jarmov in za zedinjenje jugoslovanstva v lepo Jugoslavijo. S tem proslavimo obenem svetli spomin na Zedinitelja, blagopokojnega kralja Aleksandra I. in na Osvoboditelja kralja Petra I. Veličega.

O čem bodo razpravljali mestni očetje. V petek dne 24. tm. ob 18. bo v mestni posvetovalnici redna seja mestnega sveta. Poleg poročila predsedstva in odsekov je na dnevnem redu tudi izvolitev dveh članov in namestnikov mestnega disciplinskega sodišča prve stopnje ter izvolitev občinskega odbora za prehrano prebivalstva Maribora po določilih zakona o deželni obrambi. Med drugim bodo razpravljali mestni očetje o porušenju hišice v Cvetlični ulici 3, najemini za stanovanje v Delavskem azilu, Kutsche-rovi ustanovi, odaji mizarskih, keramičnih in kamnoseških del, vodovodne inštalacije in centralne kurjave pri novi šoli v magdalenskem predmestju, pose-

kanju kostanjevih dreves v Prešernovi ul., raznih prošnjah za podporo, ureditvi plinske tarife, ureditvi prejemkov mestnih uslužbencev ter o novi ocenitvi stanovanj v mestnih hišah.

Praznik naših gasilcev. Jutranji rojstni dan kraljeviča Tomislava, pokrovitelja jugoslovanskega gasilstva, bodo naši gasilci praznovali zelo slovesno. Ob 10.15 bo slavnostna maša v Alojzijevi cerkvi, po maši slavnostno zborovanje v dvorani Gasilskega doma na Koroški cesti. — Slavnost bosta priredili mariborska četa in četa delavnic državnih železnic. Udeležili pa se bodo slovesnosti tudi predstavniki državnih, vojaških in samoupravnih oblastev.

Svetosavska proslava v Mariboru se bo vršila dne 27. januarja t. l. v vseh prostorih dvorane »Union« s sledečim dnevnim redom: Ob 9. uri dopoldne sv. liturgija. Ob 10.30 šolska proslava pri kateri sodelujejo pevski zbori učiteljskega, trgoveške akademije in dijaške čete podoficirske šole. Ob 20. uri veliki koncert s plesom. Sodelujejo: pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru, Trio Brandl in septet Živko. Dopoldne ni vstopnine. Za večerni koncert in ples je predprodaja vstopnic v trgovini Zl. Brišnik. Dame se naprošajo, da pridejo na večerno prireditev v narodnih nošah.

Združenje trgovcev za mesto Maribor se je odločilo tudi letos prirediti tradicionalni »Trgovski ples«, in sicer v vseh prostorih »Uniona«. Namen prireditve je predvsem ta, da se s čistim dobičkom pomaga našim najrevnejšim. Poudariti pa moramo, da bo ta plesna prireditev med najslajšimi in najzabavnejšimi v letošnji plesni sezoni. Gotovo pa je, da se bodo na trgovskem plesu znašli vsi, ki ljubijo ples in neprisiljeno zabavo. Ne pozabite: v soboto 8. februarja 1936 bo trgovski ples v »Unionu«!

Planinski ples, ki ga priredi mariborska podružnica SPD v vseh prostorih Uniona 1. februarja, bo edinstvena senzacija v letošnjem družabnem življenju. Naši planinci so s polno paro na delu in že danes zagotavljajo vso javnost, da se ne bo tako imenitno zabavala nikjer drugje, kakor na tradicionalnem planinskem plesu, kjer bodo prišli na svoj račun mladi in stari.

Velika reduta I. S. S. K. Maribora se vrši na pustni torek 25. februarja — pod devizo »Olimpijada smeha«.

VII. redni občni zbor krajevnega odbora Jadranske straže v Mariboru, ki bo v ponedeljek 20. jan. 1936 ob 20.30 v lovski sobi hotela »Orel«, bodo posetili številni predstavniki naše javnosti. Organizacija, ki skrbi za našo pravilno pomorsko politiko tudi v sedanjem času napetosti v Sredozemlju in ki po svojem delovanju stremi za tem, da so primerno zaščiteni naši interesi, je **Jadranska straža**. Predvsem pa potrebuje vsestranske podpore javnega mnenja. Pridodate torej tudi Vi njeni avtoriteti s tem, da se njenega občnega zbora sigurno udeležite.

Novice iz Ljudske univerze. S posebnim povdankom opozarjamo na predavanje o **Frobenius-ovih ekspedicijah v Afriko**, ki ga bo imel v nemščini na podlagi mnogih koloriranih slik, učenec Frobenius-a g. dr. H. Rhotert, docent univerze v Frankfurtu. **Predavanje bo v ponedeljek dne 20. januarja ob 20. uri.** — Predn.: Znanilo: V petek, dne 24. januarja bo predaval o slovenski narodni galeriji banovinski kustos g. dr. Fran Stele iz Ljubljane.

O moderni češki literaturi predava v torek zvečer ob osmih pri Orlu češki pisatelj A. C. Nor. Vstop prost.

Koncert godalnega kvarteta iz Salzburga. Znameniti Mozartov kvartet iz Salzburga, ki je s svojimi nastopi v Avstriji in Nemčiji žel največje uspehe, bo koncertiral 10. februarja tudi v Mariboru.

Rdeči križ na Pobrežju bo vpriporil v nedeljo 19. I. 1936 s osodelovanjem pevskega društva »Luna« ljudsko opereto »Kovačev študent«. Začetek ob 16. (4.) uri. Dobiček je namenjen siromašni pobrezki deci. Obiščite nas.

Starokatoliška cerkev. V nedeljo, dne 19. t. m. ob 9. uri bo slovesna služba božja z asistenco. Pridigoval bo br. župnik Lavrinec, maševal pa br. Jošt iz Zagreba.

Trodnevni kletarski tečaj se vrši dne 27., 28. in 29. januarja (ponedeljek, torek in sredo) t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja dnevno od 8.—12. in od 14.—18. ure.

Šahovska simultanka. Iva Lešnika bo drevi ob 20. v Gambrovin dvorani. Pričetek točno ob 20. Do takrat se še sprejemajo nove prijave. Šahisti, šahovnice s seboj! Vstop prost.

Kino restavracija - kino bar. Od danes naprej nastopa Jony Flemming s svojim izvanrednim programom. V nedeljo popoldanski koncert z izvrstnim sporedom.

Gostilna Krempel, Radvanje, fureš, jeterne in krvave klobase, pečenice itd. Prvovrstna vina.

V nedeljo popoldne prvovrstni spored v Veliki kavarni!

Delavsko, dijaško A. B. in C. kosilo servira Javna kuhinja, da vsem slojem omogoči biti gost svoje odlične hrane, ki se odnaša tudi na dom.

Nočno lekarniško službo imata danes v soboto Albaneževa in Maverjeva lekarna, jutri v nedeljo Vidmarjeva in Savostova, v ponedeljek pa Maverjeva in Albaneževa lekarna.

Z nevarnimi poškodbami so prepeljali v bolnišnico Mihaela Zdravca iz Bratonce, ki ga je neki fant s sekuro poškodoval po glavi.

Kolo je izgnilo strojnemu ključavničarju Josipu Kodrnasu iz neke veže v Tattenbachovi ulici. Kolo je vredno 700 dinarjev in ima evidenčno številko 74.209.

Dežek, snegec . . . V tem znamenju, vsakega nekaj, je današnje mariborsko vreme. Mariborski dilcarji zbujaajo upe. Smu-u-uk!

Mariborski svinjski sejem. Na včerajšnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 87

rilcev, prodanih pa je bilo 44. Cene so bile: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 70 do 85, 7 do 9 tednov stari 100 do 130, 3 do 4 mesece 150 do 200, 5 do 7 mesecev 230 do 300, 8 do 10 mesecev 350 do 480, 1 leto 5750 do 950 dinarjev. En kilogram žive teže 5.50 do 6.50, 1 kg mrtve teže 7 do 9.50.

Vremenske zadeve. Dunajska napoved: v nižjih legah najprej dež, pozneje sneg. V mrzlih krajih morda lahka poledica.

Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico v Mariboru sklicuje za nedeljo, dne 26. januarja 1936 ob 9. uri dopoldne v dvorano hotela »Orel« v Mariboru svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in računskih revizorjev; 2. proračun za leto 1936 ter določitev članarine za to leto; 3. volitev odbornikov in treh računskih revizorjev; 4. slučajnosti. Vstop je dovoljen vsem hišnim posestnikom, članom in nečlanom društva. Samostojni konkretni predlogi izven dnevnega reda se naj prijavijo v društveni pisarni, Gregorčičeva ulica 8, vsaj 4 dni pred občnim zborom, sicer ne pridejo na dnevni red.

Sokolsko društvo Maribor I., opozarja vse svoje članstvo, da bo VII. redni letni občni zbor v telovadnici ing. podof. šole, dne 18. januarja ob 20. uri. Zdravo! — Tajnik.

Sokol Maribor II. Pobrežje priredi družabni večer v nedeljo dne 19. jan. ob 17. (5.) uri v dvorani g. Papeža, Nasipna ul. 12. Vabljeni so vsi člani (ce) in cenjeno občinstvo. Pridite!

Ženski krožek društva »Nanos« vabi vse primorske rojakinje na sestanek, ki bo v torek 21. januarja v društvenih prostorih v gradu v svrhu konstituiranja odbora.

Iz življenja in sveta

TORGSI IN TUJI DOPISNIKI V MOSKVI.

Znana je ustanova Torgsina v sovjetski Rusiji, ki je omogočala inozemcem,

da so si s tujo valuto lahko nakupovali živež in druge življenjske potrebščine. Torgsi se je sedaj odpravil. Radi tega so se znašli inozemski dopisniki v Moskvi v prav neprijetnem položaju. Kako naj bi s svojimi dohodki živeli v Moskvi? Radi tega so zaprosili sovjetsko vlado, da jim da primerne ugodnosti, da bi mogli ob svojih dohodkih primerno živeti. Za slučaj, ako bi sovjetska vlada ne sprejela njihovega predloga in prošnje, so dopisniki inozemskih časopisov odločeni, da odpotujejo iz Moskve in da se nastanejo v Rigi, od koder bi potem pošiljali poročila svojim listom.

NAPAD Z VITRILOM NA DUHOVNIKA PRI OLTARJU.

V Bukarešti se je pred nedavnim zgodil nenavaden incident. Baš v trenutku, ko je v neki tamošnji molitnici končal prota Dumitrescu liturgijo in bil na tem, da začne pridigati, je mlada, lepa ženska zagnala na proto steklenico vitriola, ki mu je čisto razžgal obraz. Duhovnik je bolešno vzklikal na pomoč, mlada dama je zbežala, v molitnici navzočni verniki so se v strahu in paniki razbežali. Takoj so bili na licu mesta stražniki, ki so se pogнали na lov za neznanu atentatorko, ki so jo končno prišli in aretirali. Težko poškodovanega in ranjenega proto so prepeljali v bolnišnico, mlada atentatorka pa je na policiji izjavila, da je izvršila napad z vitriolom radi tega, ker ji je prota obljubljaj, da jo bo poročil, pa si je potem našel drugo, s katero bi se imel na dan po izvršenem svojevrstnem atentatu v cerkvi poročiti.

VODO IZ ZRAKA.

Pred nedavnim je prispel v Avstralijo nemški znanstvenik dr. Wolf Klaphake, ki bo v centralni Avstraliji, kjer vlada nemalokrat skozi nekaj let popolna suša, poskuse, katerih smisel bo, kako dobiti iz zraka vodo, in sicer vsaj toliko, kolikor bo potrebno, da se napojijo za časa suše velike črede ovac. V slučaju, da se njegovi poskusi posrečijo, bo to pomembna važnost za gojitev ovac v Avstraliji.

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloge pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22. nasproti tvrde V. Weixl. 9-t.

POZOR!

Tapetniška dela brez konkurence in solidno pri Ferdu Kuharju, Vetrinjska ul. 26 5571

ŠIVANJE ODEJ

iz vate, volne in puha. Izgotovljene odeje v veliki izbiri najceneje pri Novaku, Koroška cesta 8. 75

OTVORIL SEM

v Vetrinjski ulici 22, nasproti trgovine V. Weixl, pomožno delavnico, ter se za vsakovrstne plinske in vodovodne instalacije in kleparska dela cenjenemu občinstvu priporočam. Franjo Karba, Trubarjeva 4, Vetrinjska 22. Telefon 24-24. 251

PROSIMO DOTIČNO OSEBO.

ki je včeraj kupila v starinarstvu Antonije Donko v Vetrinjski ulici sukneno moško črno obleko z monogram F. S. in črn klobuk, da se oglasi čim prej od 15. ure dalje v Trubarjevi ulici 7. Poklič, radi tega, ker je obleka bila okradena. 278

JEDILNE IN SPALNE SOBE, sperane, politirane, pleskane ter kuhinjske, najmodernejšo opremo po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara, Aleksandrova 48.

MOSKI TOPLANCI

s petami Din 28.—, ženski Din 17.—, najcenejše popravila tudi snežne čevlje Lovce, Glavni trg 4, dvorišče. 262

GOSTILNA BERANIČ,

Vodnikov trg (fureš). Danes in jutri pečene, jeterne in krvave klobase. 292

FOTO-ATELJE HORVATH.

Sv. Trojica v Slov. gor. št. 36 s 1. februarjem. Kacijanerie svoj foto-ateleje v svojo lastno hišo nasproti cerkve. Se vliud no priporočam. Velepospotovanjem Horvath, fotogr. 116

Spomnite se CMD!

EVGENIJ SABANOV:

Mašcevanje profesorja Kabaja

ROMAN

In za tako nizkotno, ničvredno žensko izgubljate dragoceni čas?« je vzkliknila Apolonija z nenarejeno, resnično užaljenostjo, ki je inženjerja osupnila in zmedla.

»Oprostite,« je dejal, »tako nisem mislil.«

»A ste dejali. Ženska, ki bi bila taka, kakor ste jo sedaj opisali, ne bi bila vredna ene same tople moške misli, kaj še hrepenenja ali celo ljubezni.«

»Torej sem se zmotil?«

»Še vedno dvomite?«

»Ne.«

»Torej?«

»Ne vem...«

»Česa ne veste?«

»Kaj je resnica.«

»Naj vas zares primem za roko in vodim, kakor majhnega otroka? Vi nerodnejši nerodni...«

»Gospodična...«

»Apolonija.«

»Zares?«

Približala se mu je, mu položila roke na ramo ter se mu zastrmela v oči s takim pogledom, da ga je ves prevzel in sam ni vedel, kdaj jo je prišel k sebi in poljubil.

»Ti nimaš ženina? Ecehijel Kalist ni tvoj zaročenec?« je vzkliknil neskočno osrečen.

»Kako si mogel samo za hip misliti, da bi ljubila tega človeka brez srca in čustev, ali da bi ljubil on mene?«

»Ker si bila zadnje čase toliko z njim in si se mi namenoma izmikala.«

»To sem delala samo zato, da bi te preizkusila. Hotela sem izvedeti, če me zares ljubiš in si dovelj vztrajen.«

»In si se o tem prepričala?«

»Popolnoma.«

»Si danes namenoma prišla sem?«

»Da. Vedela sem, da mi boš sledil. Spoznala sem, da trpiš. Zasmilil si se mi in te nisem hotela več mučiti, zato sem te speljala v to samoto, kjer šva popolnoma sama in varna pred očmi in ušesi

tistih ljudi od tam. Čutila sem ves čas tvojo bližino, natanko sem vedela, koliko korakov znaša razdalja med menoj in teboj. Še več, vedela sem celo, kaj misliš.«

»Nemogoče.«

»Naj ti povem?«

»Prosim.«

»Mislim si, da grem na dog... ni sestanek s svojim »ženinom«. Sem uganila?«

»Točno.«

»Vidiš.«

»Kako je to mogoče?«

»Tako, ker so mi čustva tako merila, kakoršno moška logika mišljenja in sklepanja nikoli ne more biti. Mino tega ste moški vedno malo skeptični. Rajše mislite slabo, kakor dobro. S preprostim se ne zadovoljite, vedno iščete prikliciranosti. Zato vas morejo najbolj priklicati nase tiste ženske, ki se znajo proti ravni logiki boriti s čustveno nelogičnostjo. Ta nelogičnost vas muči včasih do obupa, vas pa obenem tudi tako privlačuje in zapreda v svoje mreže, da se ne morete več izmotati iz njih.«

»Čudovito.«

»Za moškega. Za žensko ne.«

»Kdo ti je dal to modrost?«

»Narava sama, kajti v knjigah je ni, pa

če bi tudi bila, je nepriučljiva. Ženska, ki je nima že po rojstvu, je nima nikoli, zato ni prava, stoodstotna ženska.«

»Ti si več ko stoodstotna.«

»Ne prenašli se! Morda nisem ritj stoodstotna.«

Apolonija se je zvonko zasmejala.

»Saj skoraj ne verjamem,« je vzkliknil inženjer, »da je vse to resnica; da si ti v mojem objemu, da me ljubiš, da si moja...«

»Vščipni se, da se prebudiš, ako sanjaš.«

»Porednica.«

»Pazi!« mu je zažugala razposajeno.

»Ko bi samo vedela, kako te ljubim in kako sem trpel vse te dolge dni in noči, ko nisem mogel v tvojo bližino.«

»Mar misliš, da si jaz nisem želela tvoje družine? Moje misli so bile nenehoma pri tebi. Spremljale so te na vsakem koraku in bedele še ob tvoji postelji, ko si spal.«

»Čemu si me potem mučila z dvomi in ljubosumnostjo?«

»Ti nisem že povedala? Seveda, ti si hotel, da bi ti bila že kar tisti ali prihodnji dan sama priletela v naročje. Tako lahko in naglo to reš ne gre.«

Dalje prihodnjč.

V NEDELJO
pojedina krofov v gostilni
Anton Šober, Košaki. 258

GOSTILNA MANDL,
v soboto in nedeljo pojedina
jeternih in krvavih klobas.
235

DOMAČE KROFE
kakor vsako leto, tudi letos
v pustnem času, dnevno sveže
v pekarni Čebokli. K vinu in
čaju uživajte naš priznani
dober SUHOR in zdravilni
dvopek, po brezkonkurenčni
ceni. Cenjenim gospodinjam
vzorci na razpolago. Glavni
trg 9. 184

JOS. TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično po-
djetje. Maribor. Slovenska
ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje
elektroinstalacije stanovan-
jskih hiš, vil, gospodarskih
objektov, zaloga motorjev,
lestencev, svetilk, elektroin-
stalacijskega blaga po kon-
kurenčnih cenah

ZIMA JE TU!
Vaših koles ne rabite več!
Nudi se Vam prilika, da jih
pustite temeljito osnažiti,
emajlirati, poniklati, vse krog-
lične ležaje zbrusiti, tako da
bodo do prihodnje spomladi
zopet popravljena, kakor no-
va. Shramba koles in motor-
jev čez zimo. Hitra postrežba.
Zajemčeno in solidno delo.
Brezkonkurenčne cene. Pri-
poroča se mehanična delavni-
ca Justin Gustinčič, Maribor,
Tattenbachova ul. 14. Zado-
stuje dopisnica, da pridem na
dom po kolo. 5568

Gostilna „Balkan“

V nedeljo koncertira dunajski šramel. Pojedina pu-
ranov, pišk in pečenih klobas. Razen tega prvovrstni
muškatelec in rizling. Za obilen obisk se priporoča
gostilničar.

AFRIK. ŽIMO.
vato, žimnico, otomane, kau-
če, naslonjače v veliki izbiri
nudi nejceneje Novak. Vetrin-
ska 7. Koroška 8. 4285

Sobo odda

ODDAM SOBO.
veliko in svetlo, lepo oprem-
ljeno, boljšemu gospodu v
Strassmajerjevi ul. 28-II, sta-
novanje 9. 4

**OPREMLJENO, SOLNČNO
SOBO**
oddam. Razlagova 24-II. 256

SOBO
oddam z dobro hrano dvema
gospodoma po Din 400.—,
Miklošičeva 2-III, levo. 260

OPREMLJENO SOBICO
s hrano oddam starejšemu
gospodu. Ponudbe na upravo
»Večernika« pod »Poseben
vhod«. 266

SOBO ODDAM
s 1. sebruarjem, Kacijanerje-
va ul. 22-I, vrata 3, Melje. 283

SOBO
s prostim vhom oddam.
Copova 22, Pobrežje. 282

Stanovanje

MALO STANOVANJE
5 minut od parka, oddam.
Pismine ponudbe na upravo
»Večernika« pod »Poceni«. 254

SOBO IN KUHINJO
oddam. Zrkovska c. 24. 209

STANOVANJE
lepa soba in kuhinja, oddam
mirni stranki. Aleksandrova
cesta 54, Pobrežje. 269

STANOVANE,
poceni oddam. Tezno, Gre-
gorčičeva, pri postaji. 288

LEPO STANOVANJE,
soba in kuhinjo, oddam s 1.
februarjem. Studenci, Ale-
ksandrova c. 17. 290

**MALO OPREMLJENO SO-
BICO**
s štedilnikom, za eno ali dve
osebi, takoj oddam. Meljska
cesta 59. 280

Službo išče

Kdo bi sprejel
POŠTENEGA UČENCA
v trgovino. Tezno, Gregorčič-
eva, Majcen. 287

Posest

Naprodaj ugodno nova
DVODRUŽINSKA HIŠA
2 minuti od kolodvora, peri-
ferija Maribora. Gotovina
Din 68.000. Naslov v upravi
»Večernika«. 263

STANOVANJSKA HIŠA
na prodaj ali pa se zamenja.
Vprašati Pobrežje, Gospo-
svetska 35, Maribor. 265

TRISTANOVANJSKA HIŠA
z vrtom naprodaj v Krčevini.
Več se izve: Praprotni-
kova 20-I. 267

TRISTANOVANJSKA HIŠA
gospodarsko poslopje, sado-
nosnik, zelenjadni vrt, davka
prosta, donos 9½%, radi
preselitive naprodaj. Vprašati
pri Novaku, Radvanjska ce-
sta 30, Studenci, Maribor.
268

DRUŽINSKE HIŠE
vrt, okolica Maribora od
10.000; Posestva, kmetije od
30.000; Vile, obrestonosne
hiše od 70.000 dinarjev na-
prej; Gostilne prodaja Po-
sredovalnica, Maribor, Slo-
venska ul. 26. 270

**NOVA TRISTANOVANJSKA
HIŠA**
v Studencih, z velikim vrtom,
vodnjakom, kletjo, gospodar-
skim poslopjem, elektriko,
naprodaj. Podrobnosti dobite
v Motherjevi ulici 15-II. 128

**UGODEN NAKUP IN PRO-
DAJE**
posestev, trgovskih in stano-
vanjskih hiš, vil vseh vrst
po različnih cenah nudi po-
sredovalnica Ivan Godina,
Maribor, Aleksandrova 30.
275

Novozgradba, soba, kuhinja,
vrt Din 15.000. — Lepa dvo-
stanovanjska vila, vrt Din
160.000. — Vinogradno po-
sestvo, 7 oralov, hiša, 3 sobe,
28.000 ali 12 oralov 40.000.
Kmečki mlin s hišo 60.000. —
Valčni mlin z žago, oljna stis-
kalnica 85.000. Posredovalni-
ca »Rapid«, Gosposka 28.
291

**NAPRODAJ PRITLIČNA
HIŠA,**
krasni vogalni prostor, Bet-
navska c. 1, Maribor. 585

Posteljne odeje
iz klota (bela vata) Din 90-
svilene vatirane odeje
Din 260-
odeje Din 640-
Specijalna trgovina
A. STUHEC

Službo dobi

POŠTENO DEKLE
se sprejme kot sobarica. Sna-
ga in poštenost glavni pogoji.
Znati je treba tudi šivati. Na-
slov v upravi »Večernika«. 253

Prodaj

Prodaj **VLOŽNE KNJIŽICE**
od Spodnještajerske ljudske
posojilnice do Din 15.000.—.
Mestne hranilnice mariborske
do Din 20.000. Prve hrvatske
štedionice do Din 25.000. Po-
sojilnice v Slatini do Din
4000.—. Naslov v upravi
»Večernika«. 261

Prodaj malo rabljeno
HRASTOVO SPALNICO
radi selltve. Naslov v upra-
vi »Večernika«. 264

Znanja želi

VDOVA
želi znanja z državnim na-
stavljenjem. Naslov v upravi
lista. 250

Zgubljeno

15. januarja se je zgubila
MOŠKA KAPA IN PLAŠČ
od Nasinpe ulice do Nove uli-
ce na Pobrežju. Najditelja
prosim, da odda stvari v No-
vi ulici 13. 259

Puh (bel)

za pernice in puh za odeje
à kg Din 160- ter perje
od Din 10- naprej.

Specijalna trgovina
A. STUHEC, Stolna ulica 5.

Otvoritev mesnice

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prevzel radi
bolezni lastnika gospoda Ivana Kosa zopet z današnjim
dnem

mesnico v Tomšičevem drevoredu št. 35.

Prosim stalne stranke, da mi zopet izkažejo prejšnjo
naklonjenost ter se priporočam za obilen obisk.

Henrik Ubeleis, mesar.

Darujte za Pomožno akcijo!

POSOJILNICA

R. Z. Z. O. P.

MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVljena LETA 1882

Stanje hranil. vlog blizu 60 milijonov Din
Rezervni sklad nad 10 milijonov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na
tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Bodočnost je za vas neznana dežela

Ce hočete spoznati vašo življenjsko pot, ne oklevajte,
ampak pišite astrologu, ki bo neizmisljiv in zanesljiv vodnik
Vaše življenjske sreče.

Gotovo se Vam je že dogodilo, da ste prišli v neznane
kraje, kjer niste poznali cest in poti. V takem položaju se
niste prepustili zolemu slučaju in predali temni negotovosti,
temveč ste povprašali kakega domaćina, da Vam pokaže, kod
in kam? Zakaj bi ne povprašali, kadar
gre za Vaše najbolj zaželeno spozna-
nje, za Vašo bodočnost? Zakaj tava-
te v negotovosti in trdovratno hodite po
neznanih potih življenja, ko pa bi ven-
dar radi dosegli srečo, ljubezen in
blagostanje. Nevarnost pa je, da vse
to zgrešite in Vam srečo uide zadnji
hip. Tu Vas morda čaka bogata, lju-
beča žena, tu Vas čaka kariera, bla-
gostanje. Vi pa se trdovratno držite
svojih navad. Loterijski uspehi se
Vam odmakajo! Zakaj ne izbirate slabe
številke in igrate v nepovoljnem času?

V takih velevažnih momentih se prepustite golemu slu-
čaju in njegovim kapricam. Namesto da blodite v negoto-
vost, nejasnosti in ugibanjih, pišite astrologu in ga vpra-
šajte za nasvet. On je poklican, da Vam bo odkril in zaupen
vodnik Vaše sreče.

Zahtevajte od nega Vašo življenjsko prognozo, da boste
spoznali smer Vaše bodočnosti in šli po tej poti sreči in
uspehom naproti.

Spoznali boste jasno in natančno to, kar morate storiti
za blagor in uspeh pri vseh delih in podjetjih, ter pri Vaših
odločitvah.

Grafološki bureau Vam pokaže v Vaši življenjski pro-
gnozi pot do Vaše sreče in Vam namenjene usode.

Vsak dan nam pošta prinaša dokaze našega dela in za-
hvale naših klientov. Prosim, čitatelji:

»Za vsebino Vašega cenjenega dopisa, z ozirom na studij
mojega življenja in moje psihoanalize, se Vam najpriznevneje
zahvaljujem. Vsa Vaša posvarila in nasveti so za mojo bo-
dočnost življenjsko važni. Sem zelo presenečen, ker se vse
Vaše napovedi izpolnjujejo. Čudim se samo, kako ste mogli
podati tako točen opis mojega prošega življenja in mojih
neuspehov. Sedaj vem, ko so se začele Vaše napovedi izpol-
njevati, kdo je moj vodnik na moji bodoči življenjski poti.
Da Vam pismeno izrazim zahvalo, me je napotil tudi loterijski
»aspeh, ki sem ga dosegel v prošlem kolu loterijskega
igranja. Zahvaljujem se Vam za Vaše delo, Vam vedno
hvaležen — Jernej Kavčič, dipl. tehnik, Maribor.«

Pišite brez odloga, pošlite še danes Vaš rokopis in rojst-
ni datum ter 30 Din kot honorar za Vašo psihoanalizo in
skico Vaše življenjske prognoze.

Stalna in točna adresa se glasi:

Grafološki bureau - Celje

poštal predal 100.

Semperit-Libuce obroči.

prvovrstni in ceneni (verige nepotrebne)

Pozimi ščitne šipe proti mrazu,

elektr. za 6 in 12 volt

Olja za zimo,

Vacuum-Castrol-Shell in Astra na zalogi

— 18° stopinj

nobeno zamrzovanje vode v hladilniku

Vse za avto in motor pri

73

Ing. R. LOTZ, Maribor, Frančiškanska 13

Opravična številka IX I 4794/35-7

Dražbeni oklic

Dne 9. marca 1936 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču
v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Pobrežje vl. št. 404.

Cenilna vrednost: Din 47.548.—.

Najmanjši ponudek: Din 31.698-67.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri so-
dišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe,
sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnine v škodo
zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 4. januarja 1936.

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na ogli
Gospoke - Slovenske ulice

RANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

**Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno**

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica